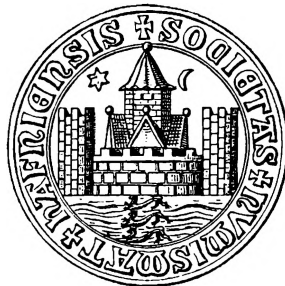


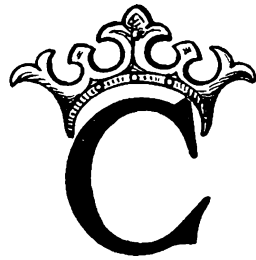
H. H. SCHOU
BESKRIVELSE AF
DANSKE OG NORSKE
MØNTER

1448–1814
OG DANSKE MØNTER
1815–1923



TEKST

UDGIVET AF
NUMISMATISK FORENING
KJØBENHAVN 1926



CHRISTIAN II

1513-1523



MØNTSTEDER

UNDER CHRISTIAN II

At der er møntet i MALMØ, OSLO og VISBY, fremgaar af Mønterne selv. Af Mønterne uden Møntstedsbetegnelse vides Klippingerne at være slagne i Malmø, hvorfra antagelig ogsaa de store Guld- og Sølvmønter stammer.

Skuemønten (Uden Aarstal—2) skriver sig fra Kongens Udlændighed.

1513

1* Hvid. Kronet C Perlering. ∪ Bs. Tomt □ paa stort Kors. Perlering. ∪

CRISTIERN'·D'·G'·R'·DTCI'·

Bs. HOI' HTL' HOI' 1513

2

HON' HTL

3 CRISTIER'·D'·G'·R'·DTCI'·

1514

1* Skilling. Konge (Hellig Knud) staaende med Glorie; mellem Fødderne Oldenborgs Vaaben i □. Perlering. ∪
Bs. 3 Løver i kronet □ paa stort Liljekors. Perlering. ∪

CRISTIERN'·D'·G'·REX·DACI'

Bs. MO'AR GENT' MAL M'·1512

2

·D·G'·REX·DACI'

MOTR GENT' MTL MO 1512

3 Som 1, men uden Glorien.

CRISTIERNVS D'·G'·REX·DT'

MO'AR GENT MAL M' 1512

4

MTLM O: 1512

1515

1 Skilling. Som 1514—1, men uden Glorien.

CRISTIERN'·DE GR'·REX DTCI|E

Bs. MONE TTNO' MTLM OG' 1515

2

DE'

CIE

NO

3

NE NO'

4

CI|E

5

ERN'·DE'

EX DTCI|E

6

CIE

7

ERN'·DE'·G

RT'·REX DTCI|E

NO'

8

CIE

9

MONET TTNO' M TLMO G' 1515

10

CI|E

11

DE I G R'

|E'''

MONE TTNO' MTLM OG' 1515

12

D

E'·GR'·REX DTC|I

13

CI

14

ERN'·DE'

GR'·REX DTCI

NE

15

EN'·DE'·G

R'·REX DTCIE

NE

16*

Som 1514—1, men uden Glorien og med Oldenborgs Vaaben under Kongens Fødder.

CRISTIERN'·DE'·G RT'·REX DTCIE

Bs. MONE TTNO' MTLM OG' 1515

17

H'

H

H

18

N

N

19

H'·DE'

GRT'·REX DTCI

20

Skilling? Kronet Brystbillede, venstre Side; derunder Oldenborgs Vaaben i □, Perlering. ∪ Bs. som 1514—1.

CRISTIERNVS·D EIGRT'·REX·DTCIE'·

Bs. MONE TTNO' MTLM OG' 1515

Denne Mønt er afbildet i »Beskrivelsen« T. VII—2 efter Brenner T. X, men kendes ikke for Tiden.

1516

- 1* Nobel. Konge paa Tronen omgivet af 8 dobbelte Buer. Perlering. ∪ Bs. Rigsvaaben i kronet □ mellem 15 og 16 Perlering. ∪

CRISTIERNVS:DEI:GRATCIT:REX:DATCIE:SVECIE:TC:NORVEG+

Bs. XPS:IHS:ELEGIT:ME:REGEM POPVLOS VONORMVIEITTRN+

Bs. (Christus Jesus udvalgte mig til Konge for sit Folk. Betydningen af Bogstaverne NORMVIEITTRN kendes ikke.)

- 2 Sølvgylden. Som 1.

- 3 Mark. Som 1. 19 gram.

- 3a Afslag paa en tynd Plade. 8 gram.

- 4* Skilling. Oldenborgs Vaaben i □, derom et større □ omgivet af 3 Buer, stort Kors, Perlering. ∪ Bs. 3 Løver i □, Perlering. ∪

CRISTI ERN'DE' GR'REX: DATCIE:

Bs. MONETT:NOVT:MTL:MOG'1516+

5 EX IE°

:w

1517

- 1 Skilling. Som 1516—4, men Buerne paa Fs. delvis dobbelte.

CRISTI ERN'DE' GR'REX: DATCIE:

Bs. MONETT:NOVT:MTL:MOG'151A:+

2 :w

3 EX

4 IE°

5 IE°

:w

6 IE: LMOG'151A—:w

7 G'151A:+

8 CRIST IERN'DE' IE

9 G'151A:+

1518

- 1 Nobel. Som 1516—1, men paa Bs. Aarstallet i Omskriften.

CRISTIERNVS:DEI:GRATCIT:REX:DATCIE:SVECIE:TC:NORVEG+

Bs. XPS:IHS:ELEGIT:ME:REGEM POPVLO SVO:IN:ANO':E⁹:7578+

- 2 Sølvgylden. Som 1.

1523

- 1 Sølvgylden. Som 1516—1, men paa Bs. Aarstallet i Omskriften.

CRISTIERNVS:DEI:GR/T:REX:DATCIE:SVECIE:NORVE'+

Bs. XPS:IHS:ELEGIT:ME:REGEM:POPVLO:SVO:1:5:Z3+

2 3+

3 :IHS: 3+

4 NVS:DEI:GRA:REX:DA :NORVE+ (støbt) XPS:IHS: :ME:REGEM: :15:Z3:+

- 5 Som 1, men paa Fs. CRISTERIVS: og NORVEG paa Bs. :1·5·23

UDEN AARSTAL

- 1* Guldklipping. Kongen staaende. Perlering. ∪ 3 Løver i kronet □ paa Kors. Perlering. 2,22—2,4 gram.

CRIST...

- 2* Skuemønt? Brystbillede med Baret, Perlering mellem 2 glatte Ringe. ∪ Bs. 3 Løver i □ Perlering mellem 2 glatte Ringe. 8 Skjolde med Vaabener, de 2 kronede; Perlering mellem 2 glatte Ringe. ∪

CHRISTIERN⁹ Z OTNIE SVECIE NOR VTOTLIE GOTHIE⁹ REX+

Bs. DVX SLESVIC ET HOLSTCIE STORMARIE TC OTIM COMES I OLDES Z+

- 3 **Klumpmønt.** Som 1514—1, men uden Glorien. Støbt, 15,67 gram.
 CRSTIERN'DEG R'REX DTCIE Bs. MONE TINO VTMT LMOG'
- 4 CRISTIRN D GR REX DTCI OG Præget, 19,12 gram.
 5 D' GR' Præget? 13,12 gram.
 6 D GR REX DTC Støbt.
 7* D RER DTC Tværmaal kun 23 mm. Støbt, 13,12 gram.
- 8 **Skilling.** Som 1514—1, men uden Glorien.
 CRISTIERN DE'G R'REX DTCIE Bs. MONE TINO VTMT LMOG'
- 9 N'DE' GR'
 10 CI|E
 11 N'D E'GR' CIE
 12 CRISTIEN DE' GR'REX DTCIE
 13 DE
 14 CRISTIRN D' GR REX DTCI OG Løverne uden Tunger.
 15 GR' — — —
 16 CRISTIRN D GR REX DTCI MOK NOVIT MTL MOG Glorie om Kongens Hoved.
- 17* Kongen staaende, under Fødderne Oldenborgs Vaaben i □, Perlering. ○ Bs. Norske Løve i □, Perlering. ○
 CRISTIERNVS:RE X:NORWEGIE Bs. MONETT:NOVT:REGIS:NORVEGIE:*
- 18* Oldenborgs Vaaben i □, derom et større □, stort Kors, Perlering. ○ Bs. Norske Løve i □, Perlering. ○
 CRISTI DE:GR: REX:NO RVEG: Bs. MONETT:NO:TRGEM:TSLOEN:
 19 STI GR' OH ORVEG
 20 STI GR: OH RVEG: TRGEM:TSLOEN:
 21 HBI:
 22 CRIST DE:GR: REX:OH ORVEG
 23 ST HBI:
 24 DEI:GR: REX:OH ORVE TRGEM:TSLOEN:
- 25* **Klipning.** Som 1514—1, men uden Glorien og Løverne uden Tunger. 7,32 gram.
 CRISTIERN DE GR REX DTCIE Bs. MONE TINO VTMT LMOG
- 26* Midtpartiet af Skillingsstempel som 1514—1. Af Omskriften undertiden en lille Del synlig.
 Løverne med Tunger, Halerne ender med Knopper og Krøller.
- 27* — — — — — uden Krøller.
 28 — — — — glatte som 25 og 30.
 29* — uden — — ender med Knopper og Krøller.
 30* — — — — glatte.
 31* — — Underkæber og Tunger, Halerne glatte.

MØNTER FRA GULLAND

c. 1520¹⁾

- 32* **Hvid.** Bjælke i □, Perlering. ○ Bs. Lammet med Fane og Kalk. Perlering. ○
 HONATT:WIS:BEENDIS: Bs. TGRD DEI HIBERGRD HBI: Toffliget Fane.
- 33 WISBVENDIS
 34 WIS:BEENDIS: HBI Trefliget Fane.
 35 HOR WISBVENDIS:
 36 WISBVET:ENDIS:†: MONATT:†:NOVT:†:
 37 WISBVET:ENDIS:†: HO NOVT:†:

1) Jfr. P. Hauberg: Gullands Myntvæsen. Aarbøger for Nordisk Oldkyndighed 1891.

ERIK WALKENDORFF
Ærkebiskop i Trondhjem 1510—1522.

1518

- 1* Skilling. Trondhjems Domkirkes Vaaben, Perlering. ○ Bs. Walkendorffs Vaaben i □ paa stort Kors, glat Ring og Perlering. ○

STHCTVS★OLTWEL★R★NORVEG★1518 (Bispehue)

Bs. ERICVS DEI★GRIT TRC'EP'S MID'SEH

2 N WS N

EPS MID'SEH

1519

- 1 Skilling. Som 1518—1.

STNCTVS★OLTWS★R★NORVEG★1519 (Bispehue)

Bs. ERICVS DEI★GRIT TRC'EPS MID'SEH

2

P'S

3

★GRIT TRC★'EP'S MID'SEH

UDEN AARSTAL

- 1 Skilling. Som 1518—1.

STNCTVS★OLTWS★REX★NORVEG'S (Bispehue)

Bs. ERICVS DEI★GRIT' TRC'EPS' MID'SEH

2

TRCEPS'

3

★GRIT TRC'EPS

4 STHCTVS★OLTWS★REX★NORVEGIE★(Bispehue)★

P'S MID'SEH

5 STHCTVS★OLTWS★REX★NORVEGIE (Bispehue)

ERICVS DEI★GRIT TRC★'EPS MID'S★EH

6

RT TRC'EP'S MID'SEH

7

C★'EP'S

8

★(Bispehue)★

ERICVS VTLKEH D'P★TRC' EP'S★H★

- 9* St. Olaf staaende med Glorie, under Fødderne en Drage. Perlering. ○ Bs. Walkendorffs Vaaben i □ paa stort Kløverkors, Perlering. ○

S'★OLTWS★REX★ NORVEGIE★

Bs. ERICVS WTLKE NDORP TR'PS'★N

10

X VEGIE★

TR'EP'★N'

11

★RE X★NORVEGIE

P'N'

12

S'★OLTWS★REX ★NORVEGIE★|★

VTLKEH D'PTRC' EP'S★H★

13

S'★OLTWS★R'★ NORVEGIE★

ERIC' ★WTL KEND' ★T ★N Liljekors.

14*

Hvid. Tomt □ paa stort Kløverkors, Perlering. ○ Bs. Walkendorffs Vaaben i □, Perlering. ○

S'★OLT WS★RE X★NOR WEGIE

Bs. ERICVS★DEI★GRIT'★TRCEPS'★MID'★

15

S'★OLT WS★RE X★

ERICVS★WTLKENDORP★TREPS★N★

16*

Hulpenning. Walkendorffs Vaaben i □, glat Rand.

17

Som 16, men over Skjoldet t og ved dets Sider ★ og ★

18

Som 16, men over Skjoldet og ved dettes Sider ★

19

Som 16, men over Skjoldet og ved dettes Sider ★

